

איך הצליחה תמר הד להערים על החוק בעזרתם הפעילה של אישים רמי מעלה הפכרשה המהדדת של הד

גם אסור לי ולבתי לצאת את הארץ עד לגמר משפט הגרושין שלי, אך אני הרי אשאר בטריטוריה ישראלית (הגרושיות ו-המטוס הישראלי) כל הזמן."

עוד באותו יום שוחח עורך-הדין יהושע רוטנשטרייך, מי שהיה יו"ר נפשו של אביה של תמר, עם מיכה כספי, סיפר לו בין השאר כי תמר המריאה לארצות-הברית. בינתיים, חזר גם הנער השליח שנשלח על-ידי יהודה כבכל סוף חודש לשלם 90 ל"י דמי מוונות עבור הילדה, הודיע כי הגברת ורכר איננה בבית.

"מה לידידי כבתי?"

יהודה ורכר חשד שכאן נרקם משהו. כספי קרא אותו מיד אליו, נסע לביתו של השופט משה רובין, מאחר שבית המשפט כבר נסגר באותו יום, השיג צו מעצר נגד תמר ורכר-הד על שהעבירה מעבר לגבולות ישראל את בתה ללא הסכמת האב. יהודה נסע, בינתיים, למשרד החוק בירושלים.

לכשהגיע, לא היו כבר שעות משרד, אך יהודה חיכה בסבלנות. לפתע נפתחה דלת, ושר החוק הופיע בפתקה. "מה לידידי כבתי?" שאל את יהודה. יהודה סיפר לו. למחרת, הורצו המיברקים. עוד באותו לילה צילצל הטלפון מביתו של עורך הדין לשם ממשרד כספי לניירורק, הוצא צו מע-צר נגד תמר. שרת הורה גם להחזיר את תמר מיד ארצה.

בגלל מחלת אבעבועות רוח, נאלצו תמר ובנות לוייתה להשאר ארבעה ימים בניירורק, אך הטלפון לא שקט, המיברקים לא פסקו — עד שתמר עלתה עם בתה אורי מת השער ענת על סיפון א. ק. "ציון", ברכה לחיפה.

צו, ערעור, צו

בארץ, התנהל בינתיים מאבק משפטי קדחתני. עורך-הדין רוטנשטרייך הופיע בשם תמר, השיג את ביטול צו-המעצר, בטענה כי בעל אינו יכול להעיד נגד אשתו. מיד הוצא צו מעצר שני, דו-מה בדיוק לראשון אך חתום עליידי שופט אחר, כצירוף הוראה מפורשת לשחרר את ה-עצורה נגד ערכות של 3000 ל"י רק עם הגיעה ארצה.

עירעור חדש בשם תמר הד הוגש, נדחה, אולם, למעשה, התנהל המאבק המכריע הרחק מאולמי המשפט. מילאו בו תפקי-דים אותם האנשים הרשמיים עצמם, אלא ש-שם מילאו גם תפקידים בלתי-רשמיים של ידידי אחד משני הצדדים.

הקרב ימשיך להתחולל

מחוגי הפרקליטות, נרמזו רמזים ברורים כי תמר לא תובא כלל לדין על שעזבה את הארץ, בניגוד לחוק. האיש ש-יצטרך להחליט על כך: פרקליט המדינה וידיד תמר הד, חיים כהן, אשר משום מה מעורב שמו בצורה המזוהה ביותר בכל מיני פרשות בזמן האחרון.

מן הצד השני של המיתר המשפטי עמד מיכה כספי, המשמש לעתים קרובות שותפו של חיים כהן בפרשות משפטיות גדולות. אחד מעורריו לו היסט לרמוז כי ברגע שתחזור ארצה תועמד תמר לדין כבני המוע-צה המשפטית וכי אף יבוטל מינויה כעור-כת-דין.

באמצע עמד האיש המכריע, ידיד של כהן וכספי כאחד: שר החוק משה שרת. בחו-סר-מעצורים בלתי-דיפלומטי, מיהר להבטיח כי תוקם ועדת-חקירה, שתחקור את הפרשה כולה.

אולם א. ק. ציון תגיע ארצה רק בסוף שבוע זה. עד אז, ימשיך להתחולל הקרב ועמדות רבות עשויות להשתנות.

את המשפט של יהודה, שלדבריו היו סכר-ייו לזכות בילדה גדולים מאד.

היה זה לפני חצי שנה, כשכספי הוזמן לחיים כהן. השיחה בין כוהני משפט קסטנר התנהלה הפעם על נושא אחר. חיים כהן הציע לכספי, לדברי יהודה, שירפה ידיו מ-הפרשה. יהודה, שהוא גם מכר אישי של חיים כהן, שלח מכתב אליו, הציע לו להפ-גש עמו, באם הבעיה הזאת כל-כך מטרידה אותו. עד היום הזה לא זכה יהודה לתשו-בה כל שהיא.

בתל מרצדה, היו קשרים לא פחות טובים. כשהחליטה כי עליה לנוח מעט מספרי ה-חוק המעופשים ואולי לראות את ידידה ה-שוויצית בחוץ-לארץ, היה זה מובן מאליו ש-הוצע לה, כאשר מוכשרת ובעלת אמבי-ציות, תפקיד מתאים. היא מונתה כנספחת לארגוני נשים במחלקת ההסברה של משר-ד החוק בארצות-הברית.

היה זה מנוי שקט ביותר, ממש סודי. לא ידעו עליו אפילו אנשי משרד החוק העוס-קים בהסברה. אחר כך טענו אנשי משרד החוק כי היה זה מנוי זמני, ולכן לא פירס-מו מכרז. במקום המכרז הגיעו מכתבי המל-צה של מנהל משרד הבטחון שמעון פרס, היועץ המשפטי חיים כהן, ולפי השמועה — מכתבי המלצה מרבי האלופים יגאל ידן, מרדכי מקלף, יעקב דורי.

אנשי צמרת כשהונית זו הכחישו מאו-חר יותר את שיגור המכתבים. מכל מקום, אישורו ד"ר וולטר איתן, מנהל משרד החוק, ושר החוק משה שרת, את המנוי. תמר עיברה את שמה לה, רשמה את בתה ענת כדרכונה הדיפלומטי החדש, השיגה היתר כניסה לארצות-הברית גם עבור אמה. כיאה לדיפלומטיה, לא רצתה לעורר כל הד, ש-מ-

יועץ משפטי כהן יועץ משפחה?

רה על נסיעתה בסוד עד לרגע המראת ה-מטוס.

שרת משרת בן-ברית

חמש שעות המתינו תמר, אמה ובתה במינתי, היכו בחוסר-סבלנות לבואו של מטוס אל-על-שעמד להמריא אותו יום ו-י בבוקר לניירורק והתאחה.

דרכוני הנוסעות נבדקו במהירות. נייר-ו-תיה של תמר לא עוררו חשדות: צו אי-סור עזיבת הארץ נרשם רק על שמה הקו-דום וכן גם צו האיסור להוצאת הילדה. פרט מעניין: השם החדש נישם תוך יו-מיים, בעוד שלבני תמותה רגילים לוקח הדבר שבועיים עד חודש ימים. לא היה סיפק אף להודיע למשטרה על שנוי השם.

הסבירה תמר לידידי, לפני המראתה: "אמ-

רעיייתו של אחד ממפקדי ההגנה הגבוהים, וזתה באופן הטבעי ביותר להיות נציג-תם המשפטית של משתכני שיוכן צבא ה-קבע. היתה זאת עבודה פשוטה: החתמה על חוזים, העברת דירות, רישום בטאבו — עבודה שקטה שהדיה אמנם לא הגיעו ל-בית-משפט, אך הבטיחה רוחים טובים בלא טרחה יתרה.

היה זה גם רק טבעי שהו קסמי תמר הגיעו עד לשמעון פרס, מנהל משרד הבט-חון. מאז, הפך גם הוא לידיד המשפחה. כשנולדה, לפני ארבע שנים, כתם ענת, נחשב הווג ורכר למאשר בזוגות המשפחה.

פרקליט כספי שרות לשרת?

היתה אמידה. בעצם, לא חסר להם דבר, אלא שתמר לא מצאה יותר אותה אהבה אליה נכספה, שעה שרצתה לנוח מסעיפי החוק היבשים. ערב ערב, עם סגירת משרדה, חזרה הביתה. יהודה היה כבר עסוק ביל-דה, ואילו האושר פרח ולא היה.

צדיקה כתמר תכרה

יה זה לפני כשנה וחצי, כשנעצרה משאית לפני בית ברחוב גפן, בשיוכן הקצינים-התל-אביבי, וכמה רהטים הועמ-טו עליה בחופזה. בין נוסעי המכונית היו גם תמר ובתה ענת, שהיתה אז בת שנתיים וחצי ומאד נהנתה לנסוע במכונית לסבתא הופמן.

"היא חספה את ילדתי!" טען יהודה הנמ-רץ בבית-הדין הרבני. יהודה, שבעצמו למד משפט, ידע היטב מה טעון בטענתו. אך גם תמר ידעה חוק ומשפט: היא הצליחה להשיג צו מבית-המשפט המחוזי שקבע כי הילדה צריכה להיות כרושתה.

הפרשה נמשכה. תמר הגישה תביעה ל-גט. יהודה סרב לתת את הגט, הגיש תבי-עה לשלום בית. הסדר הביניים היחיד ש-הושג בבית-הדין הרבני: יהודה ישלם כל חודש 90 ל"י דמי מוונות לילדה, הילדה תתגורר בבית אמה ויהודה רשאי יום יום לראותה ולבלות עמה עד לזמן ההשכבה כעבור זמן מה היתה תמר עסר-קה כפרשה אחרת — אהבתה לתייר שויצית גבה קומה ויפה תואר. בחיר לבה הסכים לקבל את הילדה כנדוניה לנשואין החד-שים; המעצור היחיד היה סירובו של הו-דה לתת את הגט.

עצה לידידי

מה יבה כספי הוא עורך-דין מצויין, את זאת היטב ופנה לעזרתו. כספי ניהל

שבוע שעבר, שעה שהגיע מצבה המדינית של מדינת ישראל לשלבים ה-מורים ביותר, שעה שדנו במסדרונות האו"ם על מצב המרחב המתדרדר במהירות לקראת מלחמה, הורצו מברקים בתכיפות לקונסול ישראל בניירורק.

שיחה טלפונית ומאות דולרים בוזבזו כדי לעסוק לא במדיניות, כי אם בפרשת מנוי — וביטול המנוי — של עורכת-דין תמר הד ורכר (33). הצעירה שהומת-שער ובעלת קסם שקשה היה להגדירו אך כנראה גם קשה היה להשתחרר ממנו.

שר החוק משה שרת עצמו, מנהל משרד הבטחון שמעון פרס, היועץ המשפטי ל-מדינת ישראל חיים כהן, עורך-הדין מיכ-אל כספי — כולם גבורי משפט קסטנר — הוו רק חלק מרשימת המעורבים בפרשה זו.

ענת רוצה את הוריה

יום התקרב כבר לקיצו שעה ש-11 נעצרה מכונית הנרי ג'י כהיה לפני אחד הבתים ברחוב אחד העם, תל-אביב. מהמכונית יצא יהודה ורכר (37) כשהוא מחזיק בידי ילדתו החיננית ענת, בת הארבע, אף היא אדומת שער.

הילדה מרהה בככי, התפתלה, לא רצ-תה להפרד מאביה. "נשיקה לאבא!" קראה הילדה כשהיא בוכה.

ליד המדרגות עמדה אשה שחומת שער ותמירת גוף: תמר, אשתו של יהודה. היא לקחה את הילדה, סגרה אחיה את הדלת. יהודה התניע את מכוניתו, חזר לביתו בשיי-כון הקצינים. היתה זאת פגישתו האחרונה עם ילדתו היחידה.

לא היתה זו הפעם הראשונה בה נערך המחזה המוזעזע. יום יום נשנה, קרע את נפש הילדה הרכה בין אמה לבין אביה, שנפרדו כשנה וחצי קודם לכן.

הדי מלחמת השחרור

יה זה בסוף מלחמת השחרור, כש-11 הוחלט לשגר משלחת הסברה לארצות-הברית, כדי לעורר את היהודים לתרום ביד-רחבה למדינה הצעירה. על המשלחת הוטל לנאום, ובעיקר לתאר את מאבק המדינה הצעירה, לייצג את זמות גיבורי המלחמה האמיתיים.

אנשי המשלחת היו צריכים להבחר מבין פצועי הקרבות — שממילא לא יכלו להל-חם — בתוספת כמה גיבורי ישראל. על כך, עורר הדבר תמיהה, כשלפתע נקלע בין ה-י משלחת רבי-סרן יהודה ורכר, איש הבריגי-דה היהודית לשעבר ועמו קצינת חיל הא-ויר החיננית תמר, שהיתה אשתו.

בין הפצועים נפוצה השמועה שהשנים מ-אנשי שלומנו הם. זאת לא היתה שמועה בלבד, שחרי ברור היה לראשי המדינה, אלא כי עדיין לא ללחמיה, ששליחויות כה אחריות יש להטיל על אנשים נאמנים, וברור שנאמנים ביחוד אנשי הקשרים הטו-בים.

נצורות המים כסדר

יהודה, לשעבר איש מנגנון ההג-נה ומפקדיה המוכשרים, נטש כעבור זמן מה את הצבא. הוא השתקע בעסקי יבוא חמירי-הבגין של אביו, עסק שלא היה פ-חות מוכבד ובוודאי לא פחות מכניס.

תמר, שסיימה את חוק לימודיה כעור-כת-דין, החלה לעסוק במקצועה בפרקלי-טות. שם נפגשה לראשונה בגבר מקסים אחר, הרמן חיים כהן, שזאז נמנה על ידידה ה-טובים. עם מות אביה של תמר, ד"ר לוטר הפמן, אחד מעורכי-הדין המבריקים שבמדי-נה ויושבי-ראש הסתדרות עורכי-הדין, היה זה טבעי שבתו תנהל את משרד אביה, תירש ממנו את קהל לקוחותיו הענף. תמר, כאישה היודעת לטפח קשרים וכ-